

Seinna móðurmerkinum heldur hon tí eisini eyga við, og skjótt gerst greitt, at hetta veksur skjótt og broytir lit.

Um sama mundi fær ein fam-
iljulimur hjá Elisabeth staðfest eitt heldur ófarligt slag av húðkrabba. Tað er fyri so vítt ikki krabbi, men bert byrjanin til tað, og kann lætt-
liga lekjast. Tankanir hjá ungu damuni fara tí aftur til lögnu blettarnar á beininum, og hon ger av at fara til lækna á sumri 2015. Men læknin heldur ikki nakað er at koma eftir. Hon verður send heim-
aftur uttan nakað hóvasták.

– Men eg slepti allíkavæl ikki hesum báðum móðurmerkjunum, tí eg helt tað var okkurt galið við teimum báðum, greiður Elisabeth Vitalis Bærandsen frá.

Um ársskiftið 2015/2016 fer Elisabeth aftur til lækna við somu ørindum. Læknin heldur fyri, at um tað kann geva ungu kvinnuni frið í sálina at kanna móðurmerkini, so kann hann gera tað. Tað verður gjørt, tó framvegis uttan, at læknin heldur orsök vera til tess.

Á vári í ár fer Elisabeth sostatt til ein húðlækna. Og hesin hevur eina øðrvísi mynd enn kommunu-
læknin.

– Eg haldi húðlæknin beinan vegin visti okkurt var galið. Eg vísti honum myndirnar, sum eg hevði tikið seinastu árin, og hann sá, at tað seinna móðurmerkið vaks og sá heldur illgrunasamt út, greiðir Elisabeth Vitalis Bærandsen frá.

Húðlæknin helt fyri, at Elisabeth skuldi fara beina kós til ein skurðlækna, sum kundi taka burtur móðurmerkini og at tey eftirfylgjandi skuldi sendast til kanningar. Og so varð gjørt.

– Tað vísti seg, at fyrra móðurmerkið – tað, sum eg helt var tað sjúka – var bert eitt instektbit, sum síðani hevði elvt til eina lögna reakió. Men tað seinna var ógvu-
liga illa rakt, og krabbin var farin nakað inn ígjøgnum húðløgini, greiðir Elisabeth frá.

Hesi boðini vóru tung at frætta hjá ungu tvøradamuni. Óveruligt var tað, at kós nú skuldi setast móti Ríkissjúkrahúsinum at leggjast undir skurð fyri krabbamein.

Tann einasta unga

Tann 25. og 26. apríl varð Elisabeth lögð undir skurð. Áðrenn hetta hevði Ríkissjúkrahúsið kannað húðina rundan um móðurmerkini og funnið fram til, at krabbin hevði spreitt seg rímiliga langt inn í húðina. Tí var vandi fyri, at lymfurnar eisini vóru merktar av krabbanum, og bæði húð og tríggar lymfuknútar skuldu tí skerast burtur.

Elisabeth kendi seg væl viðfarna á Ríkissjúkrahúsinum. Men á deildini fyri húðkrabba varð lęgið at sita. Eina mest tí, at hon var tann einasta unga kvinnan í rúminum.

– Restin vóru eldri, rukkut og sjúk fólk, meðan eg sat har, 22 ár og við móðurmerkjakrabba. Tað var púra óveruligt, sigur Elisabeth Vitalis Bærandsen.

Áleið tríggar vikur seinni – tann 10 maí – fekk Elisabeth so boðini um, at hon var frísk. Kannangarnar vísu, at krabbin ikki hevði spreitt

Hóast summar, sól, OL og
nógvar stuttligar lętur
standa fyri framman hjá
Elisabeth, so er komandi
tíðin eisini merkt av
eftirlitskanningum

PRIVATMYND

»Eg vóni veruliga, at onkur kann brúka mína søgu til at ansa betur eftir sær. Til at taka vandarnar við sólini í álvara og ikki bara hugsa sum eg, at tað neyvan kann henda fyri ein sjálvan. Tí tað kann tað«

Elisabeth Vitalis Bærandsen

seg í lymfurnar, hóast læknarnir stúrdu fyri tí.

– Eg minnst ikki reiðiliga, hvat læknin segði við meg tá hon ringdi. Eg minnst bara hon segði, at boðini vóru góð, sigur Elisabeth um lętuna, sum hon hevur stúrt fyri síðani skurðviðgerðina.

– Eg havi stúrt fyri hesum boðunum. Um eg nú framvegis var sjúk ella ikki. Og tað fari eg ivaleyst at hugsa leingi, sigur Elisabeth Vitalis Bærandsen.

Solarium og sólferiur

Elisabeth er sum mong onnur

ung á hennara aldri. Henni dárar væl at ferðast, liggja á strondini sunnanfyri og njóta lívið við einari góðari bók. Og tað hevur hon gjørt hvørt ár seinastu mongu árin. Tá hon var yngri, var solarium eisini ein partur av gerandisdegnum.

– Eg havi ongantið verið brún um veturin, men hvørjaferð eg havi verið sunnanfyri, havi eg tikið sól bæði áðrenn og aftaná, fyri at halda farvuna og fyri at fyrirreika húðina til sólina, sigur Elisabeth Vitalis Bærandsen.

Tá hon var yngri gjørdist ein onnur ung genta í nærumhvør-

inum sjúk júst av móðurmerkjakrabba. Í dag heldur Elisabeth tað vera ótrúligt, at tað ikki var nóg mikið fyri at fáa hana at hugsa um vandan.

– Eg havi altíð hugsað, at tað ikki kann henda fyri meg. At eg eri ov ung, og at eg ansi nøkunlunda eftir mær sjálvari. Men eg havi ongantið tikið vandarnar við sólini í álvara, sigur Elisabeth Vitalis Bærandsen.

Hon hevur brúkt sólkrem, hildið seg frá solarium í vetrarhálvuni og annars ikki nýtt solarium seinastu fimm árin ella har á leið. Hon hevur helst verið sum flest onnur.

– Tíbetur havi eg so eisini verið eyka ansin um sjúkur og slíkt. Annars hevði eg hildið fram á sama hátt og ongantið varnast móðurmerkjakrabban, sigur Elisabeth Vitalis Bærandsen.

OL, sólhat og siesta

Elisabeth Vitalis Bærandsen fer við sjeikinum Teiti Tausen, systur sínari og svágrinum, Maluni Vitalis Joensen og Páli Vitalis Joensen, til Rio í summar, har Pál skal luttaka í OL. Og neyvan er stórvegis ivi um, at veðurlagið í Rio bjóðar uppá nógvan hita, strandartúrar og uttandura hugna. Men fyri Elisabeth skal innihaldið í øllum framtíðar ferium broytast.

– Nú fari eg ikki longur at liggja á strondini í tímavís uttan gott sólkrem. Eg fari ikki at vera úti millum klokkan 12.00 og 15.00 um dagin, tá ið sólin stendur hægst. Og eg fari at hava ein sólhat við, sum kann verja meg fyri strálunum, sigur Elisabeth Vitalis Bærandsen.

Tá tú hevur havt móðurmerkjakrabba, so ert tú í vanda fyri at fáa krabban aftur, tey fyrstu tvey árin eftir lokna sjúkralegu. Tí eru komandi árin av stórum týðningi fyri Elisabeth og hennara brúnu blettum. Og teir eru nógvir í tali.

– Eg havi sera sarta húð og nógv móðurmerki og tí má eg kanska ansa mær eyka væl eftir húðini. Men tað merkir tó ikki, at eg fari at steðga við at ferðast, slær unga tvøradaman fast.

Elisabeth er ein lívsnjótari og roynir av øllum alvi at vera verandi tað.

– Eg fari at royna ikki at seta meg heima, tí eg eri bangin fyri sólini. Men eg má fáa eina nýggja tilgongd til tað at ferðast, so eg kann verja meg sjálva betur í framtíðini, sigur Elisabeth Vitalis Bærandsen.

Og júst tað – at vera tilvitað um sjálvverju – er orsøkin til, at Elisabeth vil siga sína søgu fyri Sosialinum, nú bert fáir dagar eru gingnir, síðani hon varð staðfest frísk.

– Eg vóni veruliga, at onkur kann brúka mína søgu til at ansa betur eftir sær. Til at taka vandarnar við sólini í álvara og ikki bara hugsa sum eg, at tað neyvan kann henda fyri ein sjálvan. Tí tað kann tað, sigur hon.

Og sum ein eyka trygd kanst tú eisini leggja tær í geyma, at móðurmerkjakrabbi mangan sæst við berum eyga. Tí er tað eitt gott hugskot at taka myndir av tínum móðurmerkjum javnan og soleiðis fylgja við í, um alt er sum tað skal vera.

– Tað fari eg at gera framyvir ein fastan dag um mánaðin. Avbjóðingin hjá mær verður so, at ikki nýta ov nógva orku í at kanna og stúra, sigur Elisabeth Vitalis Bærandsen.

Hóast summar, sól, OL og nógvar stuttligar lętur standa fyri framman hjá ungu kvinnuni, so er komandi tíðin eisini merkt av eftirlitskanningum. Elisabeth fær í næstum at vita, hvussu leingi hon skal ganga til eftirlit, men ivaleyst er talan um triðja til sætta hvønn mánað í fimm til tiggju ár – um alt gongur væl.